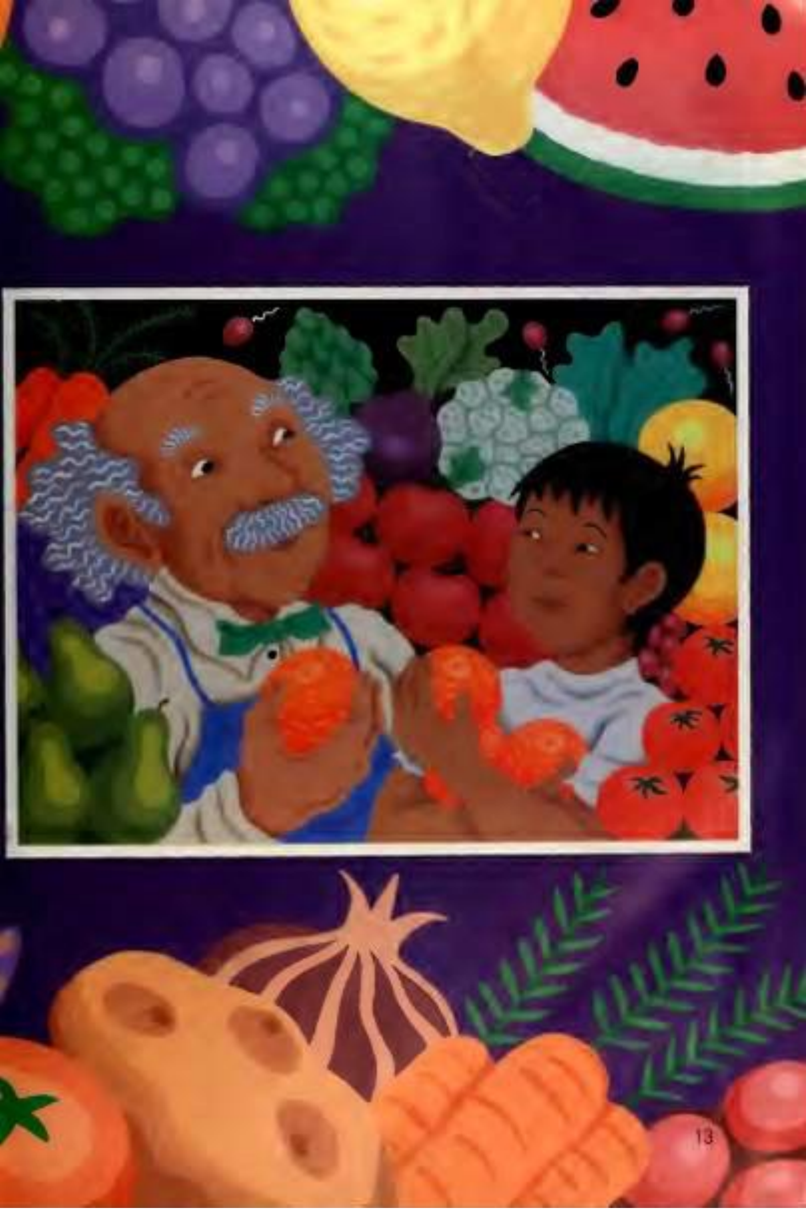


फळे आणि भाजी विक्रेता

लेखक: रॉनी, मराठी: अश्विनी बर्वे







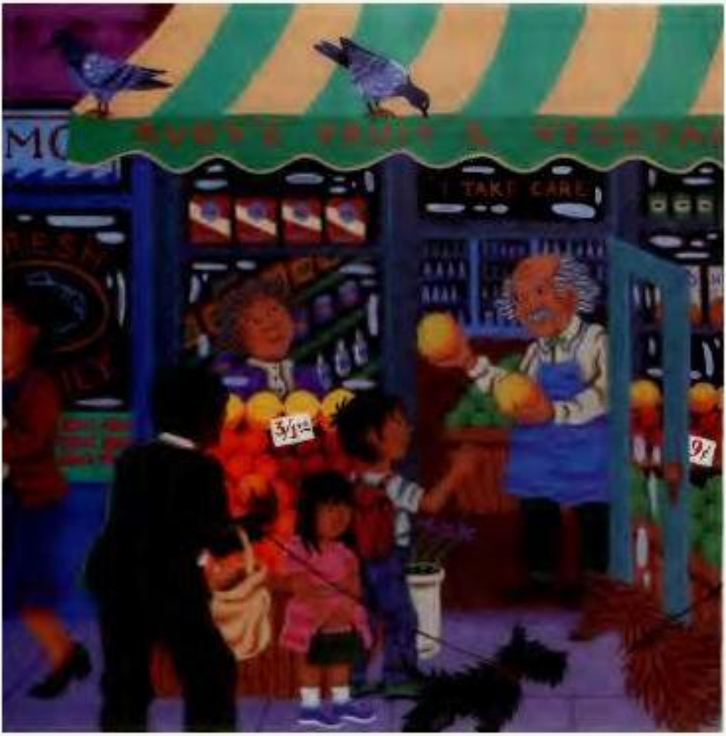
रुबी रुबेनस्टाईन हे फळे आणि भाज्यांचे शौकीन होते. “मी काळजी घेतो,” हे त्यांचे ब्रीदवाक्य होते. आठवड्यातून सहा दिवस, रुबी सूर्य उगवण्यापूर्वी उठत असत.

"किती वाजले आहेत, रुबी?" त्यांची पत्नी, ड्रुडी, पांघरुणात पडून नेहमी विचारायची.

"वेळ झाली आहे," रुबी नेहमी म्हणायचा. मग तो अंथरुणातून उठायचा, वाकायचा, आधी गुडघ्यांना आणि मग पायांना स्पर्श करायचा, आणि सर्वात ताजी, उत्तम फळे आणि भाज्या आपल्या दुकानात आणायला जायचा.

“मी ते आणायला पटकन बाजारात जाईन.”

जवळपास पन्नास वर्षांपासून हे असेच आहे. जेव्हापासून ड्रुडी आणि तो नवीन आयुष्य सुरू करण्यासाठी सागर पा येथे जहाजाने एकत्र आले होते.



सुन-हो आणि त्याची बहीण योंग - मी, जे आपल्या कुटुंबासोबत नवीन आयुष्य सुरू करण्यासाठी आले होते, ते रोज शाळेपूर्वी रुबीची कलाकृती पाहण्यासाठी त्याच्या दुकानात येत असत.

“यो-हो, मिस्टर रुबी!” सुन-हो हाक मारायचा. मला तुमची कलाकृती दाखवा.



द्राक्षे हिऱ्याच्या आकारात, मध्यभागी लेट्यूस ठेवून मांडायची आणि त्या ढिगांना थोड्या ब्रोकोली किंवा वॉटरक्रेसने सजवायची.

ते एखाद्या कलाकाराने कलाकृती साकारल्यासारखे दिसत होते. सुन-हो यांना त्याचा सन्मान वाटला. “हे एका कलाकृतीसारखे दिसते, मिस्टर.”

"रुबी!" तो लाजत म्हणाला.

रुबी नेहमी हसत असे. त्यांच्या हास्याने सुन-होला आनंद होत असे आणि त्याच्या मनात एक इच्छा जागृत होत असे. रुबी खरबूज उडवत असताना सुन-हो त्यांच्याकडे एकटक पाहत असे. रुबी मोठ्या आवडीने ते खरबूज कापत असे आणि प्रत्येक फोड प्लास्टिकमध्ये गुंडाळत असे. अशा वेळी सुन-होची इच्छा अधिकच तीव्र होत असे.

“तो खरंच एक कलाकार आहे,” असं म्हणत म्हातारी एला एक सफरचंद आणि काही आलुबुखारे त्याच्या खिशात ठेवू लागली.

रुबीला काही हरकत नव्हती. तो फक्त डोळा मारून म्हणायचा, "चव घेऊन बघा!" मग तो सुन-हो, त्याची बहीण आणि त्या दिवशी दुकानात असलेल्या कोणत्याही खास पदार्थाचा तुकडा हवा असलेल्या इतर कोणालाही द्यायचा.





"रुबीशिवाय आपण काय केलं असतं?" एका धूसर दुपारी मेरी मॉरिसीने दुकानात येणाऱ्या ग्राहकांना विचारले. असा निराशाजनक विचार ऐकून डेलानो स्ट्रीटवरील लोकांनी सुस्कारा सोडला आणि डोके हलवले.

"मिस्टर रुबी," सुन-हो म्हणाला, "ते अप्रतिम आहेत."



हो, डेलानो स्ट्रीटवरचे प्रत्येकजण रुबीची प्रशंसा करत असे. पण रुबी आता म्हातारा होत होता. काही काळापासून, सकाळी गुडघ्यांना आणि पायांना स्पर्श केल्यावर त्याला शरीरात एक प्रकारचा ताठरपणा जाणवत असे, ज्याकडे रुबी दुर्लक्ष करत असे. त्याच्या गुडघ्यांमधून एक कटकट असा आवाजही येत होता, ज्याकडे ड्रुडी दुर्लक्ष करत असे. रुबी हे कबूल करणार नसला तरी, कधीकधी त्याला वाटायचे की अजून थोडा वेळ अंथरुणातच राहावे.

"रुबी," एके दिवशी ड्रुडी पांघरुणाखालून म्हणाली. "खूप वर्षांपूर्वी आपण दोघींनी मिळून ठरवलं होतं की, म्हाताऱ्या झाल्यावर आपलं दुकान विकून डोंगरात जाऊन राहायचं. ती वेळ आली आहे का?"

“ते इथे आहे का, रुबी?”

"नाही!" रुबी मोठ्याने म्हणाला. आणि तो पलंगावरून उडी मारून, नेहमीपेक्षा दुप्पट जोर लावून बाजाराच्या दिशेने निघाला.



आपण अजूनही तरुण आहोत हे दाखवण्यासाठी, त्याने त्या दिवशी दुकानात खूप मेहनत घेतली आणि फळे व भाज्या सजवण्यासाठी आपल्या सर्वात सुंदर रचना तयार केल्या.

त्या दुपारी, जेव्हा सुन-हो आला, तेव्हा रुबी बटाट्यांची एका नवीन पद्धतीने मांडणी करत होता. सुन-होच्या लक्षात आले की रुबी मोठ्या कौशल्याने बटाटे हवेत फिरवत फेकत होता. प्रत्येक बटाटा आधीच्या बटाट्याच्या शेजारी पडत होता आणि एक सुंदर ओळ तयार होत होती.



“सुन–हो,” कौतुकाने म्हणाला. "मला हे कसं करायचं ते शिकवाल?"

मोठ्या अभिमानाने, रुबीने एक बटाटा आणि दोन सफरचंद उचलले आणि सुन - होला त्यांची कसरत करायला शिकवले. मग, रुबीने त्याला द्राक्षे खाली न पडता कशी रचायची हे शिकवले. सुन - होचे आई-वडील येईपर्यंत , रुबीने त्याला वस्तूंचे वजन करून त्या विकायला आणि पैशांचा हिशोब ठेवायलाही शिकवले होते. मग, त्याने सुन - होला बसवले आणि त्याला सांगितले की, तो सकाळी लवकर उठून बाजारात जाईल आणि दुकानासाठी फळे व भाज्या तोडेल.

"मला तुझ्यासोबत घेऊन जा!" सुन - होने विनवणी केली, त्याच्या हृदयातली इच्छा इतकी प्रबळ होत होती की तो स्वतःला रोखू शकला नाही. "प्लीज?"





रुबीने क्षणभर विचार केला. मग तो म्हणाली, "मला आनंदच झाला."

दुसऱ्या दिवशी सकाळी, आकाशात शुक्र ग्रह अजूनही चमकत असताना, रुबी सन-होला बाजारात घेऊन गेला. सन-होची वास घेण्याची क्षमता विलक्षण होती. त्यांनी मिळून सर्वात चविष्ट फळे आणि उत्तम भाज्या निवडल्या. त्यानंतर, रुबीने सन-होला घासाघीस करून सर्वोत्तम भाव कसा मिळवायचा हे दाखवले.

दिवसभर सुन-होला स्वतःचा खूप अभिमान वाटत होता. आणि रुबी? त्याला... खरंच खूप थकवा जाणवत होता. जेव्हा कधी ड्रुडी ग्राहकासोबत व्यस्त असायची, तेव्हा रुबी वाकून जणू काही आपल्या बुटांच्या लेस बांधत असल्यासारखा दिसायचा.





पण खरं तर त्याला जांभई येत होती. जसजशी दुपार पुढे सरकत होती, तसतसा तो दर काही मिनिटांनी दुकानाच्या बाहेर जाऊ लागला. "फळं!" तो ड्रुडीला ओरडून सांगायचा. "मला फळं बघायची आहेत!" तो म्हणायचा. पण जेव्हा तो बाहेर जायचा, तेव्हा त्याला शिंक यायची.

“तुमच्या आरोग्यासाठी, मिस्टर रुबी,” सुन-हो त्याला रुमाल देत कुजबुजला.

"धन्यवाद, मिस्टर सन-हो," रुबी गुपचूप नाक पुसत म्हणाला.

त्या रात्री डेलानो स्ट्रीटवर बर्फ पडायला सुरुवात झाली.



रात्रभर बर्फवृष्टी झाली आणि सकाळी रस्ते कोबीने भरले होते. ते फुलासारखं पांढरं आणि थंडगार होतं .

त्या दिवशी, कित्येक वर्षांत पहिल्यांदाच, रुबीला आजारी असल्यासारखे वाटून जाग आली. त्याचा चेहरा लाल झाला होता आणि कपाळ गरम होते. "तू आज कामावर येणार नाहीस," ट्रुडी म्हणाली. "रुबीचे फळे आणि भाजीपाला दुकान पुढील सूचना मिळेपर्यंत बंद राहील." त्याच्याशिवाय डेलानो स्ट्रीटवरील लोक काय करतील? रुबीला प्रश्न पडला. पण तो इतका आजारी होता की त्याला त्याबद्दल काळजी करण्याची फुरसत नव्हती. जेव्हा सुन-हो तिथे पोहोचला, तेव्हा त्याने पाहिले की दुकान बंद आहे. त्याला काळजी वाटली. रुबी कुठे होती?



रुबी वरच्या मजल्यावरच्या पलंगावर डुलक्या घेत पडला होता. त्याला वसंत ऋतूची आणि ताज्या जर्दाळूंची स्वप्ने पडत होती. त्याने एकदा डोळे उघडले आणि पाहिले की सुन-हो त्याच्या शेजारी उभा आहे... तो खरंच तिथे उभा होता का?

"काळजी करू नकोस," सुन-हो म्हणत आहे असे त्याला वाटले. "मी ते सांभाळून घेईन." मग, जसा तो विचित्रपणे आला होता, तसाच सुन-हो नाहीसा झाला. रुबी स्वप्न पाहत होता का?

आयुष्यात पहिल्यांदाच, रुबी पुढचे तीन दिवस इतका आजारी होता की तो दुकानाचा विचारही करू शकत नव्हता. तो ब्लँकेटखाली पडून होता आणि ड्रुडीच्या प्रेमळ देखभालीचा आनंद घेत होता. आणि सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे, बार्ली सूप ड्रुडीने त्याच्यासाठी ते अनेकदा बनवले होते. चौथ्या दिवसाच्या सकाळपर्यंत तो इतका निरोगी झाला होता की त्याला दुकानाची काळजी वाटू लागली. पाचव्या दिवशी, शनिवारी सकाळी, तो स्वतःला आवरू शकला नाही. "माझं दुकान!" तो ओरडला. ड्रुडीच्या मदतीने त्याने कपडे बदलले आणि मग दुकान उघडण्यासाठी घाईघाईने निघाला.



तो तिथे पोहोचल्यावर त्याला किती आश्चर्य वाटले! दुकान उघडे होते. खरं तर, ते कधी बंद झालेच नव्हते असे वाटत होते. ते घडले. लाल मिरच्या पिरॅमिडच्या आकारात, खजूर हिऱ्याच्या आकारात आणि टोमॅटो त्रिकोणाच्या आकारात मांडले होते. सुन - होचे वडील एलासाठी गाजरं तोलत होते. सुन - होची आई पैशांचा हिशोब ठेवत होती. यंग-मी ती नाशपाती साफ करत होती. आणि दुकानाच्या मध्यभागी, सुन-हो आनंदाने हसत होता. तो ग्राहकांना काहीतरी नवीन चाखायला देत होता.

जेव्हा त्यांनी रुबीला पाहिले, तेव्हा त्या सर्वांनी उत्साहाने आणि आनंदाने त्याचे स्वागत केले. रुबीने आनंदाने वाकून त्यांना अभिवादन केले.

"मी सगळं सांभाळून घेईन, मिस्टर रुबी!" सुन-हो अभिमानाने म्हणाला.

“सुन-हो, तू पण माझ्यासारखाच फळे आणि भाज्या खाणारा आहेस."

सुन-होचा चेहरा लाल मुळ्यासारखा लाल झाला. त्याच्या मनात खदखदत असलेली तळमळ नाहीशी झाली. त्याच्या जागी एक नवी भावना उमटली: अभिमान.

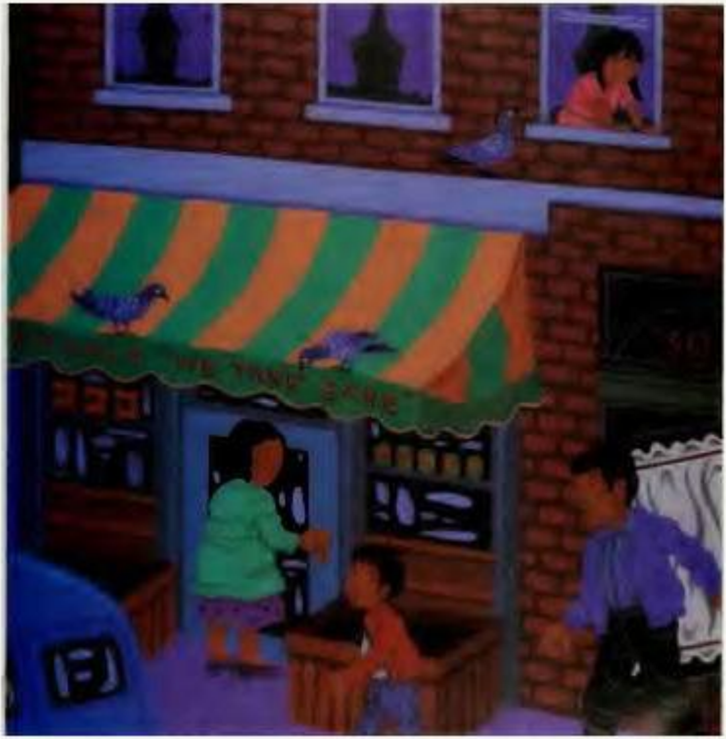
"किती वाजले आहेत, रुबी?" ड्रुडीने हळू आवाजात विचारले.

रुबीने एक दीर्घ श्वास घेतला. सन - हो आणि त्याच्या कुटुंबावर त्याचं किती प्रेम होतं आणि ते त्याच्या दुकानाची किती काळजी घेत होते, याचा त्याने विचार केला. त्याने आपल्या गुडघ्यांच्या ताठरपणाचा आणि कटकटण्याचा विचार केला. त्याने पर्वतांचा आणि ड्रुडीच्या प्रेमळ देखभालीचा विचार केला. आणि सगळ्यात जास्त, त्याने ड्रुडीच्या स्वादिष्ट बार्लीच्या सूपचा विचार केला.

"आता वेळ झाली आहे," तो शेवटी म्हणाला.

आता सुन-हो फळे आणि भाजीपाला विक्रेता आहे! दररोज सकाळी सूर्योदयापूर्वी, अगदी शाळेची वेळ होण्याआधीच, सुन-हो आणि त्याचे कुटुंब उठतात, तयार होतात आणि त्यांच्या दुकानासाठी सर्वात चविष्ट फळे आणि उत्तम भाज्या निवडायला बाजारात जातात.







आणि रुबी? त्याला अजूनही फळे आणि भाज्याच आवडतात... फरक फक्त एवढाच आहे की आता तो आणि ट्रुडी स्वतःच त्यांची लागवड करतात.



समाप्त